

A BOHÓC BERBER

A parányi színpadon elhalkul az utolsó lépések zaja is. Egy pillanatra néma csend. Aztán kirobban a taps. A játzók megkönnyebbülten sóhajtanak, felenged bennük a feszültség. Sikerült!

A színhely: a *kisszínpadok nemzetközi fesztiválja*, Bern, a Zytglogge nevű „zsebszínház”. A szereplők: a *KISZ Központi Művészegyüttese színjátszó csoportjának* tagjai, akik a szervező bizottság meghívására jöttek ide. E találkozó sajátossága, hogy meghatározott (3 × 4 méteres) színpadterén játszható, legfeljebb tízszereplős darabok bemutatását kérik a résztvevőktől. És nincs verseny, helyezés, díjazás. Ez *munkafesztivál*.

A szervezők találkozási és bemutatkozási lehetőséget nyújtanak azoknak, akik hazájukban olyan emberekhez viszik el ezt a fajta élményt, akik maguktól soha nem járnának színházba, vagy olyan helyeken játszanak, ahova a hivatásos színház nem jut el. Az együttesek itt megbeszélhetik gondolataikat, ötleteket adhatnak és kaphatnak, felmérhetik az európai mezőnyt és benne önmagukat.

A magyar csoport **Eörsi Istvánnak** *Bohóc a hidon* c. egyfelvonásosát mutatta be. A groteszk, ironikus hangvételű „bölcseleti bohóctréfa” főhőse elhatározza, hogy ezentúl jóisten lesz, és mindenkin segít. Világmegváltó jótetteit egy ikerpár szerelmi bonyodalmainak megoldásával kezdené – ám kudarcot vall. Minél jobban belemerül a dologba, annál több galibát okoz. Végül belátva a balsikert, kénytelen visszavonulni.

A felszínen csetlő-botló bohócokat, mulatságos maszkokat látunk. Ám a mélyben elrejtve: tűnődések, tapasztalatok, keserű gondolatok az emberi élet, az emberi kapcsolatok tragikus, sokszor megoldhatatlan bonyolultságáról. A kezdés tipikusan bohózat. Innen jutnak el pontos, lélektanilag hiteles folyamat során a kudarc, a tehetetlenség érzékeltetéséig. Kemény, katonás, határozott mozdulatok, a bohócare mögött a tehetetlenül vergődő embert látjuk, s a közönség már nem nevet. A néma csend jelzi: értik, érzik, miről van szó.

Dévényi Róbert rendező, *Sándor Ágnes* bábszínész (aki a nyelvi nehézségek leküzdésében segített), és természetesen a *játzók* sikerrel oldották meg e többrétűség érzékeltetésének nehéz feladatát.

A kritika, a szakma és a nézők egyaránt szeretettel, elismeréssel fogadták a magyar együttest. „Fantasztikus”, „hihetetlen” – írta a sajtó. A „kollégák” műhelytitkokról érdeklődtek. A közönség pedig zsúfolásig megtöltötte a nézőteret.

A micinknek nem kellett szégyenkezniük német, olasz, francia, angol és spanyol társaik előtt. A fesztivál egyetlen amatőr csoportjaként osztatlan elismerést, igazi sikert arattak.

(tóth)